

24.8.2022

Sosiaali- ja terveysministeriö

Lausunto on valmisteltu lausuntopalvelu.fi:ssä

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräisiin julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta aiheutuviin lisäkustannuksiin vuonna 2022

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/17578/2022

Lausunnonantajan lausunto

1. Soveltamisala, asetuksen 1 §

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä pitää perusteltuna sitä, että valtio korvaa mahdollisimman kattavasti koronasta aiheutuneet välittömät kustannukset. Korvaustavan tulee olla sellainen, että se mahdollistaa kustannusten riittävän kompensaation niiden maksajille, mutta samalla aiheuttaa hakijoille mahdollisimman vähän hallinnollista taakkaa. Soveltamisalakohdassa oleva aikarajaus koskien valtionavustuksen perustetta 1.1-30.6.2022 on täysin perusteeton. Valtioneuvosto on aiemmin luvannut korvata terveydenhuollon covid-19-kustannukset. Tämän olettaisi jatkuvan ainakin niin pitkään, kuin covid-19 on yleisvaarallinen tartuntatauti. Covid-19-epidemiaan liittyvät erilaiset ohjeet pakottavat sote-organisaatiot edelleen laajaan rokottamiseen ja testaukseen, mikä aiheuttaa suuria kustannuksia myös loppuvuonna. Toisaalta vakavasti sairaiden hoitaminen sairaalassa lisää terveydenhuollon suoria kustannuksia.

2. Avustettavat kustannukset, asetuksen 2 §

Kohdassa oleva aikarajaus koskien valtionavustuksen kertymisen ajallista perustetta 1.1-30.6.2022 on täysin perusteeton. Tuolla päätöksellä korvaukset loppuisivat taannehtivasti, mikä vaikuttaa erityisen ongelmalliselta. Niin kauan kuin covid-19-epidemia on yleisvaaralliseksi määritetty tartuntatauti tulisi siitä aiheutuvat kustannukset korvata Valtioneuvoston lupauksen mukaisesti.

3. Avustuksen saaja, asetuksen 3 §

Tämän kohdan osalta Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä näkee tarvetta täsmennykselle. Kohta tulee täsmentää siten yksiselitteiseksi, että valtionavustuksen saaja on aina kuntayhtymä, mikäli kunta on sopimuksella luovuttanut sotepalveluiden järjestämisvastuun sille.

24.8.2022

4. Avustuskokonaisuudet, asetuksen 4 §

Avustuskokonaisuuksista puuttuu jäljittäminen, mistä etenkin vielä tammi-helmikuussa 2022 aiheutui runsaasti kustannuksia, koska jäljittämistyötä vielä tuolloin tehtiin valtakunnallisten ohjeistusten mukaisesti.

5. Avustus testaukseen, asetuksen 5 §

Kohdassa oleva aikarajaus koskien valtionavustuksen kertymisen ajallista perustetta 1.1-30.6.2022 on täysin perusteeton ja taannehtiva ratkaisu. Niin kauan kuin covid-19 epidemia on yleisvaaralliseksi määriteltä tartuntatauti, tulisi siitä aiheutuvat kustannukset korvata Valtioneuvoston lupaus mukaisesti.

6. Avustus rokottamiseen, asetuksen 6 §

Tältä osin ei lausuttavaa.

7. Avustus hoidon kustannuksiin, asetuksen 7 §

Kohdassa oleva aikarajaus koskien valtionavustuksen kertymisen ajallista perustetta 1.1-30.6.2022 on täysin perusteeton ja taannehtiva ratkaisu. Niin kauan kuin covid-19 epidemia on yleisvaaralliseksi määriteltä tartuntatauti, tulisi siitä aiheutuvat kustannukset korvata Valtioneuvoston lupaus mukaisesti.

8. Avustus muihin välittömiin kustannuksiin, asetuksen 8 §

Asukaslukuun perustuvan laskennallisen erän suuruus tulee olla sillä tavoin riittävä, että se kattaa toimintaan liittyvien varautumis- ja suojausmenojen kasvun siltä osin kuin koronapandemia on niitä aiheuttanut sekä muut välittömät kustannukset. Suojainvälineiden käyttö lähes kaikissa sotetoiminnoissa on aiheuttanut merkittäviä lisäkustannuksia, sekä erilaiset koronasta johtuvat toimintaan liittyvät prosessimuutokset. Avustuksen taso näiden kustannusten osalta on perustelumuistiossa 6 €/asukas, mikä on ehdottomasti liian pieni korvaustaso. Lisäksi tämän kohdan osalta avustusta tulisi suunnata sekä peruskunnalle että sairaanhoitopiirille. Vuoden 2021 haussa käytetty korvaustaso sairaanhoitopiirille 14 €/asukas vastaa huomattavasti enemmän koronasta aiheutuvia muita välittömiä kustannuksia.

9. Avustuskokonaisuuden korvaustaso, asetuksen 9 §

Perustelumuistiossa esitetty korvaustaso hoitopäivien osalta on lähtökohtaisesti liian alhainen. Esitetty korvaustaso on noin 30% alle toiminnan aiheuttamasta laskennallisesta kustannustasosta. Tältä osin valtioneuvoston lupaus korvata kaikki koronapandemian hoidosta aiheutuvat kustannukset kunnille ja niiden sotepalveluita tuottaville organisaatioille ei toteudu missään määrin.

Koronatestauksen korvaustaso on asianmukainen. Rokotusten korvaustaso on hiukan liian alhainen suhteessa rokotusten volyymiin ja siihen liittyviin poikkeuksellisiin järjestelyihin mistä aiheutuu runsaasti ylimääräisiä kustannuksia (tilat, järjestyksenvalvonta, lisähenkilökunta rokotuksiin, varausjärjestelmät ym.).

24.8.2022

10. Valtionavustuksen hakeminen, asetuksen 10 §

Tältä osin ei lausuttavaa.

11. Voimaantulo, asetuksen 11 §

Tältä osin ei lausuttavaa.

Muita huomioita asetukseen liittyen:

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä pitää erittäin tärkeänä, että alueiden tasa-arvoinen kohtelu toteutuu korona-pandemiaan saatavien valtionavustusten kaikissa vaiheissa. Alueiden eroavaisuuksia tulee mahdollisuuksien mukaan ottaa huomioon laskennallisperusteita laskettaessa.

Talousjohtaja

Antti Niemi